

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Sylvy Šiškeové a Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. S.**, zast. Mgr. Lenkou Šrámkovou, advokátkou se sídlem Aloise Jiráska 1367/1, Teplice, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti posudku o invaliditě ze dne 7. 8. 2023, sp. zn. LPS/2023/885-NR-MRS_CSSZ, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2023, č. j. 19 Ad 23/2023-19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze bránil proti posudku o invaliditě vydanému v řízení o námitkách. Městský soud žalobu odmítl. Uvedl, že z žaloby je zjevná vůle žalobce napadnout právě posudek o invaliditě. Ten také žalobce soudu zaslal na základě výzvy k předložení napadeného rozhodnutí. Žalovaná uvedla, že o námitkách dosud nerozhodla. Městský soud uzavřel, že posudkový závěr o zdravotním stavu není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce zřejmě nesprávně interpretoval poučení uvedené v posudku o invaliditě. Žalovaná nejprve musí vydat rozhodnutí o námitkách, proti němuž bude mít žalobce možnost podat správní žalobu.

[2] Žalobce (dále „stěžovatel“) v kasační stížnosti namítl, že odmítnutí žaloby bylo nedůvodné a odepřelo mu právo na soudní ochranu podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatel obdržel pouze posudek o invaliditě a v něm byl poučen o možnosti podat žalobu, žalovaná jej tedy uvedla v omyl. Pokud posudek není rozhodnutím, nemá stěžovatel šanci na soudní ochranu. Nesprávná byla i výzva městského soudu k předložení napadeného rozhodnutí ze dne 7. 8. 2023, neboť takové rozhodnutí k datu sepisu výzvy neexistovalo a soud nemohl znát datum jeho vyhotovení.

[3] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že stěžovatel nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem. Soud proto správně odmítl žalobu

jako nepřipustnou. Stěžovatel nesprávně zaměňuje posudek o invaliditě s rozhodnutím o námitkách, které bylo vydáno až dne 29. 12. 2023 a podléhá soudnímu přezkumu.

[4] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.), se Nejvyšší správní soud (NSS) zabývá též otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11 a 12).

[5] Jak NSS uvedl v usnesení ze dne 11. 11. 2003, č. j. 7 A 93/2002-41, č. 180/2004 Sb. NSS, které citoval i městský soud, posudkový závěr o zdravotním stavu není rozhodnutím, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Soud proto žalobu směřující proti posudku o zdravotním stavu odmítne podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. e) a § 70 písm. a) a d) s. ř. s.

[6] Jak později upřesnil NSS (rozsudky ze dne 22. 11. 2012, č. j. 6 Ads 87/2012-33, body 9 a 12, a č. j. 6 Ads 111/2012-42, body 8 a 11), stěžejní pro závěry citovaného usnesení č. j. 7 A 93/2002-41 je skutečnost, že posudkový závěr o zdravotním stavu není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., a jeho přezkum je proto vyloučen podle § 70 písm. a) s. ř. s. Argument vyloukou z přezkumu podle § 70 písm. d) s. ř. s. je v tomto případě pouze podporný.

[7] Vedle toho lze přiměřeně odkázat i na další rozhodnutí NSS týkající se přezkumu rozhodnutí podmíněných odborným lékařským či jiným stanoviskem (rozsudky NSS ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 Ads 19/2013-35, č. 2916/2013 Sb. NSS, bod 34, či ze dne 11. 8. 2016, č. j. 1 As 185/2016-36, body 35-38). Jak uvedl kasační soud v bodě 35 druhého z citovaných rozsudků, *„rozhodnutí o výsledku přijímacího řízení tedy je rozhodnutím zasahujícím do právní sféry uchazeče, a jako takové podléhá přezkumu ve správním soudnictví. Naopak závěr psychologa není aktem správního orgánu, který by sám o sobě zasahoval do právní sféry uchazeče o přijetí do bezpečnostních sborů. Ochrana před nesprávností závěru psychologa je proto poskytována právě v řízení o žalobě proti rozhodnutí o nepřijetí uchazeče.“*

[8] Lze tedy uzavřít, že závěr městského soudu, podle něhož posudek o invaliditě vydaný podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 2023, není rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s., je v souladu s dlouhodobou judikaturou správních soudů a zákonnou konstrukcí řízení ve věcech důchodového pojištění.

[9] Stěžovatel dále poukazuje na to, že byl v posudku poučen o možnosti podat žalobu, a že jej žalovaná uvedla v omyl. Poučení obsažené na s. 4 posudku však znělo: *„Proti tomuto posudku není možné odvolání ani jiný opravný prostředek. Proti rozhodnutí ČSSZ, které bude vydáno na podkladě tohoto posudku, lze podat do dvou měsíců od jeho doručení žalobu u věcně a místně příslušného soudu podle § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů.“* Na takovém poučení neshledává NSS nic zavádějícího, neboť výslovně zmiňuje, že žaloba je přípustná až proti rozhodnutí, které

pokračování

žalovaná vydá v návaznosti na posudek. Nadto nelze pominout, že stěžovatel byl již při podání žaloby zastoupen advokátkou.

[10] NSS shrnuje, že městský soud stěžovateli neupřel právo na soudní ochranu. Žalobu navíc odmítl více než o dva měsíce dříve, než žalovaná rozhodla o námitkách. Stěžovatel tedy mohl v návaznosti na právní názor městského soudu v zákonné lhůtě podat žalobu proti rozhodnutí o námitkách. Napadené usnesení mu tedy neznemožnilo domáhat se projednání své věci u soudu.

[11] Pokud jde o stěžovatelův poněkud nejasný poukaz na údajně nesprávnou výzvu městského soudu k předložení stejnopisu napadeného rozhodnutí, NSS konstatuje, že šlo zjevně o součást snahy městského soudu si ujasnit, vůči jakému aktu žaloba směřuje (zda nebylo např. ve stejný den jako posudek vydáno i rozhodnutí, které stěžovatel opomněl přiložit apod.), resp. zda již došlo k vydání rozhodnutí o námitkách. Ani v tomto postupu městského soudu nespátřuje kasační soud vadu řízení, která by odůvodňovala jeho zásah.

[12] K vyjádření žalované NSS pro úplnost dodává, že městský soud správně odmítl žalobu s odkazem na § 70 písm. a) s. ř. s., nikoli s odkazem na § 68 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jak uvádí žalovaná (viz již citované rozsudky č. j. 6 Ads 87/2012-33, bod 12, a č. j. 6 Ads 111/2012-42, bod 11). Rozhodující je totiž skutečnost, že napadený akt vůbec nemá povahu rozhodnutí (byť k úvaze o nevyčerpání řádných opravných prostředků svádí fakt, že žalobou napadený akt byl vydán v rámci dosud neskončeného řízení o řádném opravném prostředku).

[13] NSS uzavírá, že závěr městského soudu o nepřipustnosti stěžovatelovy žaloby je v souladu s ustálenou judikaturou. Ve věci nedošlo k pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení. NSS proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[14] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nemá ve věcech důchodového pojištění právo na náhradu nákladů řízení, ani pokud byla v řízení úspěšná (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. června 2024

Tomáš Kocourek
předseda senátu